

Түркістан облысы Келес ауданы №60 Жамбыл атындағы
шағын жинақты жалпы білім беретін мектебі коммуналдық
мемлекеттік мекемесі

Жылдық жоспары

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Г.Мағзумова

2023-2024 оқу жылы

Майда бозай елді мекені

Келес ауданының білім бөлімі

Мектеп директоры:

А. Алеев.

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» іске асыру бойынша
Мемлекеттік құзырлы органдармен бірлескен
2023-2024 оқу жылына арналған
КЕШЕНДІ ЖОСПАРЫ

2023 ж

КЕШЕНДІ ЖОСПАРДЫҢ НУСҚАУЛЫҒЫ

Оскелең жас ұрпақты рухани-адамгершілік қасиетке баулу, тәрбиелеу – барлық кезеңде өзекті. Біздің келешегіміз – жас ұрпақ, ал ұрпақ тәрбиесі адамзаттың мәңгілік тақырыбы.

Ел ертеңі болар бүгінгі балалар мен жасөспірімдерді тәрбиелеу, әлеуметтік тұрғыдан барынша қамтамасыз ету, толыққанды білім алуына жағдай жасау, олардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау Қазақ елінің ұлттық саясатының басты бағыттарының бірі.

Тәрбие мен оқыту өзара тығыз байланысты, бір бірінен бөліп алуға болмайтын біртұтас процесс. Білім беру ұйымдарындағы тәрбие пән мазмұны, сынып сағаттарының және мектептен, сыныптан тыс қосымша білім беру мазмұныарқылы жүзеге асады.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы қасиетті Түркістан қаласы, Түркі елінің шаңырағында өткізілген «Өділетті Қазақстан - Адал азамат» атты II Ұлттық құрылтайда сөйлеген сөзінде: «Адал азаматқа тән қасиеттер әрбір жастың бойынан табылуы керек, ұрпақтың бойында жаман әдет болса, бұл үлкендердің кінәсі»- дей келе, Өділетті Қазақстанды құру үшін: бүкіл қоғам болып жұмылу керектігін: ең бастысы, әр азаматтың сана-сезімі жаңғыруы қажеттігін;

халқымыздың дүниетанымы және өмірлік ұстанымдары өзгеруге тиіс екендігін; айтпесе, басқа реформаның бәрі бекер болатындығын нақты атап өтті.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасы» – ұлттық, адами құндылықтарға негізделген. Бұл құжатта білім беру ұйымдарындағы тәрбие жұмысын толыққанды жүзеге асыру үшін білім алушылардың бойында қалыптастырылуы тиіс құндылықтар мен тәрбиенің мақсаты, міндеттері айқындалады. Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген, әлемдік озық білімді игерген саналы азаматты тәрбиелеу мақсаты көзделді.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасының» мақсаты:

Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу.

Міндеттері:

- ✚ Ата-ананың өсиетін тыңдауға, отбасы татулығы мен берекесін кәдірлеуге, перзенттік парызын өтеуге тәрбиелеу.
- ✚ Ұлттық мұраны қастерлеуге, қазақ тілін, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, татулық, келісім, ынтымақ және елбірлігін сақтауға, отаншылдық пен мемлекетшілдікке тәрбиелеу.
- ✚ Жаксылыққа, игілікке бой түзеуге, абыройлыболуға, ар-ұждан, намыс, жауапкершілік, мейірімділік, қамқорлық пен әділдік қасиеттерін жоғары ұстауға баулу және құқықтық мәдениетін қалыптастыру.
- ✚ Денсаулықты кәдірлеуге, салауатты өмір салтын ұстануға, ойдың тазалығын және эмоционалды тұрақтылыққа баулу.
- ✚ Табиғатқа, табиғи мұраға ұқыптылықпен қарауға және табиғи ресурстарды үнемді әрі тиімді қолдануға тәрбиелеу және еңбекқорлыққа баулу.

Күтілетін нәтиже:

- ✓ Ата-анасын сыйлайды, перзенттік парызын түсінеді, «қарашаңырақ», «жеті ата», «тектілік» ұғымдарының маңызын бағалайды, отбасы татулығы мен берекесін қалірлейді.
- ✓ Отаншыл, мемлекетшіл, намысшыл, халқына адал қызмет етуді, мемлекет тәуелсіздігін және елі мен жерінің тұтастығын қорғауды борышым деп санайды және ұлттық мәдениетті құрметтейді, салт-дәстүрлерді біледі, оны сақтайды.
- ✓ Әр ісіне, қадамына жауапкершілікпен қарайды, әдепті және мейірімді, сөзіне берік, ісіне адал, кішіге ізет, үлкенге құрмет көрсетеді, ар-ұятты жоғары бағалайды.
- ✓ Жан мен тән тазалығын сақтайды, дұрыс тамақтану мәдениетін түсінеді, эмоционалды жай-күйін басқарады.
- ✓ Тұратын үйін, ауласын, қаласын таза ұстайды, қоғамдық орынға және қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарайды, табиғатқа жанашыр және туған жердің қайталанбас ерекшелігін және оның бірегей болмысын таниды және адал еңбекті жоғары бағалайды.

Ұлттық құндылықтар: ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ, АР-ҰЯТ, ТАЛАП.

Ұлттық мүдде құндылығы:

- Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу;
- Қазақстанның онтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу;
- Ұлттық мұраға ұқыпты қарау;
- Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту;
- Қазақстан мүддесіне қызмет етуге ұмтылу;
- Қоғам игілігі үшін қызмет ету;
- Қазақстанның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге дайын болу;
- Ұлттық мәдениетті дәріптеу;

Күтілетін нәтижесі:

- Отаншыл, мемлекетшіл және намысшыл
- Мемлекеттік рәміздерді қадрлейді
- Елінің тарихын құрметтейді
- Ұлттық мирасты, мәдениетті дәріптейді
- Құқықтық және экологиялық мәдениетті жоғары

Ар-ұят құндылығы:

- Академиялық адалдықанидатын қолдау;
- Адал еңбекті құрметтеу;
- Сөзіне берік, ісіне адал болу;
- Халқына адал қызмет ету
- Әдеп нормаларын ұстану;
- Шешім қабылдай білу жәнежауапкершілікті сезіну;
- Достарына, сыныптастарына, отбасы мүшелеріне қамқор болу, мейірімділік таныту;
- Өзін отбасының, сыныптың, мектептің, қоғамның, Отанның бірмүшесі екенін сезіну.

Күтілетін нәтижесі:

- Ар-ұят, адалдықты жоғарыбағалайды;
- Сөзіне берік, ісіне жауапкершілік танытады;
- Ата-анасына сүйіспеншілікпенқарайды;
- Достарын, сыныптастарынсыйлайды;
- Кішіге ізет, үлкенге құрметкөрсетеді.

Талап құндылығы:

- Сыни және креативті ойлау;
- Жеке және команدامенжұмыс істей білу;
- Білуге, жананы тануғақұштар болу;
- Физикалық белсенді болу;
- Салауатты өмір салтынұстану;
- Технологиялық және цифрлық дағдылардыігерілету;
- Дұрыс қарым-қатынасорната білу;
- Уақыт пен қаржынытіімді жоспарлау.

Күтілетін нәтижесі:

- Жан мен тән тазалығынсактайды;
- Дұрыс тамақтану мәдениетінтүсінеді;
- Қоршаған орта тазалығынсактайды;
- Ақпараттық, медиа жәнеқаржылық сауаттылық;
- Ізденімпаз, жасампаз тұлға.

Тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда балалардың жас ерекшеліктерін ескеруде берілетін ұсынымдар:

Туғаннан 6 жасқа дейінгі бала тәрбиесі

Мектеп жасына дейінгі бала тәрбиесінде:

- ✓ баланың дербес әрекетіне қолдау көрсету;
- ✓ баланың шексіз мүмкіндіктеріне сенім білдіру;
- ✓ баланың қызығушылық танытқан іс-әрекеттерін сынап көруіне мүмкіндік беру ұсынылады.

Ұсынылады:

- бесік-жырлары, арнау-тілек өлеңдер, өтірік өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар мен мақал-мәтелдер, жұмбақтар, балалар айтысы және басқа да балалардың тілдік қарым-қатынас жасауына қолайлы халық ауыз әдебиетінің үлгілері мектеп жасына дейінгі бала тәрбиесінің құралы ретінде жүйелі қолдану;
- балабақшада түскі (ұйқы) демалыс алдында оның жақсы ұйықтап, тынығуы үшін 0-3 жас аралығындағы бөбектерге бесік жырын (басқа да балаларға арналған жағымды әуенді әндер) тыңдату, ал 3 жасстан асқан балаларға мейірімділік пен жақсылықты дәріптейтін ертегілер айту дәстүрі енгізу;
- балалармен ертегі сағаттары, «Әжемнің ертегісі», «Бал бала» тіл ширату жобалары мен іс-шараларын жүзеге асыру;
- балалардың жас ерекшелігін, қызығушылығы мен қажеттілігін ескере отырып ұлттық қимыл-қозғалыс ойындарын, спорттық қимыл-қозғалыс ойындарын жүйелі қолдану ұсынылады.

6-10 жастағы бала тәрбиесі

Ұсынылады:

- тәрбиелік іс-шаралардың мазмұны, форматы, көркемдік стилі, ұсынылу тәртібі қазіргі балалардың жас және психологиялық ерекшеліктеріне қызығушылықтарына, қабылдауына сәйкес болуы;
- қысқа және ұзақ мерзімде іске асырылатын тақырыптық жобаларды жоспарлау арқылы тәрбие жұмысының жүйелілігін, бірізділігін, тұтаст қамтамасыз ету;
- халық ауыз әдебиеті үлгілері, көркем шығармалар тәрбиелік шаралар мен жобалардың мазмұнын қамтамасыз ететін дереккөзі ретінде қолдану бастауыш сынып білім алушыларының мінез-құлық әдебі мен өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастырудың құралдарының бірі ретінде қолдану халқының мақал-мәтелдерін, тыйым сөздерін қолдану;
- ұлттық ойындарды («Асық ату» өткізу, Хан талапай, Арқан тартыс, Алтыбакан, Айгөлек, Белдесу, Саққұлақ, Тымпи, Тоғызқұмалақ т.б.) баланың физикалық, зияткерлік тұрғыдан дамуына ықпал ететін құралдардың бірі ретінде қолдану арқылы оның қолданыс аясын кеңейту;
- әлеуметтік тәжірибелер арқылы адамдарға, жан-жануарларға қамқорлық және табиғатты қорғау аясында жасалған қайырымдылық іс-шараларды тарту, оларды әлеуметтік желілерде насихаттау ұсынылады.

Жасөспірім тәрбиесі (11-15 жас)

Ұсынылады:

- тәрбие шаралары мен жобаларының мазмұнын, форматын, көркемдік стилін, ұсынылу тәртібін анықтауда жасөспірімдік кезеңдегі балалардың психологиялық ерекшелігін, қызығушылығын назарға алып, цифрлық технологиялардың жетістіктерін ескеру;
- жас ерекшеліктеріне сай келетін классикалық көркем шығармалар мен көркем әдебиеттерді ұсыну; оқылған шығарма кейіпкерлерінің бойындағы адами қасиеттері мен жағымсыз әдеттерін талқылауға бағытталған кейсік жағдаяттарды шешуді ұсыну;
- еліміздегі тарихи орындарға, ескерткіштерге экскурсия жасау, ел мен жер тарихы туралы деректермен танысу, театрға, музейлерге, мұрағаттарға, ұлттық парктар мен қорықтарға бару, виртуалды саяхаттар жасау немесе/және цифрлық технологиялардың жетістіктерін қолданып таныстыру;
- ақын-жыраулар және ұлт зиялыларының, батырлардың, тарихи тұлғалар мен қоғам қайраткерлерінің өмір жолдарымен, олардан мирас болып жеткен мұралармен таныстыру;
- тарихи, деректі фильмдерді талдау;
- білім алушылардың мәдени және ұлттық мұраны насихаттау бойынша бастамаларына қолдау көрсету;
- табиғатты қорғау, адамның әрекеттерінен туындайтын апаттардың алдын алу бойынша жобалар әзірлеу;
- жобаларды жүзеге асыруға отбасын әлеуметтік әріптестікке тарту;
- «Гаджетсіз демалыс» күндерін ұйымдастыру, кітап оқу, спортпен шұғылдану, табиғат аясында серуендеу т.б. шаралар ұйымдастыру ұсынылады.

Жастар тәрбиесі (15-18 жас)

Ұсынылады:

- жастар тәрбиесі ел мен жер тұтастығын, ел тәуелсіздігін қадірлеуге, ар-ұят, намысты жоғары ұстауға, адал еңбекпен қызмет етуге, қоғам игілігі үшін азаматтық белсенділік танытуға, жауапкершілікті саналы түсінуге, салауаттық зияткерлік құндылықтарына негізделген тәрбиеге басымды берілуі тиіс;
- ел болашағы үшін маңызды буын екендіктерін сезінуіне, отбасы алдындағы парызын, Отан алдындағы борышын өтуге белсенділігін арттыруға бағытталған әлеуметтік тәжірибелер мен жобаларға жастарды тарту;
- ұлттың тарихи сана-сезімін жаңғыртудың маңыздылығы, тарихи төл шежіресін дәріптеуге айырықша мән бере отырып, халқымыздың ата-бабадан мирас болып қалған мұрасын дәріптеу, ұлттың қолын сақтауда жастардың бойындағы рухты ояту, отаншылдық пен мемлекетшілдік сезімдерін арттыруға бағытталған шаралар ұйымдастыру;
- отбасы құндылықтарын дәріптеуге, отбасын құруға жауапкершілікті түсіндіруге бағытталған іс-шараларға тарту;
- адал еңбекті жоғары бағалауға, еңбек адамын құрметтеуге бағытталған іс-шараларға тарту, кәсіптік бағдарын дұрыс анықтауға қолдау көрсеті ұсынылады.

Білім беру ұйымдары мен педагогтың міндеті:

- балаларды заңға, адамның және азаматтың құқықтарына, бостандықтарына, ата-анасына, үлкендерге, отбасылық, тарихи және мәдени құндылықтарға, мемлекеттік рәміздерге құрмет көрсету, жоғары имандылық, патриоттық, қоршаған ортаға ұқыпты қарау рухында тәрбиелеуге;
- білім алушылар мен тәрбиеленушілердің өмірлік дағдыларын, құзыреттерін, өздігінен жұмыс істеуін, шығармашылық қабілеттерін дамытуға және саламатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға.

Кешенді жоспарды іске асыруда:

Облыстық әдістемелік орталықтары мен кабинеттерінің әдіскерлері «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» жүзеге асыруда педагогтарға әдістемелік қолдау көрсетеді. Оқыту семинарлары мен тренингтер өткізеді.

Жауапты мемлекеттік органдардың сертифицикатталған тренерлері білім беру ұйымдарының педагогтары менокушыларына сыныптан тыс сағаттарын өткізеді, ата-аналар жиналыстары мен тәрбиелік іс-шараларын ұйымдастырады.

Білім беру ұйымы (мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік білім беру) басшысының (менгерушінің, директорының) тәрбие жұмысы жөніндегі (әдіскері) орынбасары міндетті:

- тәрбие процесін ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;
- тәрбие жұмысын ағымдағы және перспективалық жоспарлауды ұйымдастырады;
- тәрбие процесінің мазмұны мен өткізілу сапасына жүйелі бақылауды жүзеге асырады;
- тәрбие процесін қамтамасыз ететін білім беру ұйымдары әкімшілігінің, әлеуметтік-психологиялық қызметтері мен бөлімшелерінің жұртшылық және құқық қорғау органдарының өкілдерімен, ата-аналар қоғамдастығының, қамқоршылық кеңестің өкілдерімен өзара іс-қимылын үйлестіреді.
- Тәрбиеші, сынып жетекші және кураторлардың міндеттері:
- салауатты өмір салтына ынталандыру;
- сыныпта достық ортаны, өзара түсіністікті құру;
- білім алушылардың басқаларға деген жауапкершілігін, ұжымда жұмыс істей білуге баулу;
- ата-аналар жиналысын өткізу (педагогикалық консилиумдар, тренингтер, әңгімелер, ата-аналарға (басқа да заңдыөкілдерге) арналған консультациялар);

- олим алушылардың оқу жетекшілері және ішкі тәртіп ережелерін сақтау мәселелері бойынша ата-аналармен өзара әрекеттесу;
- аптасына бір рет (дүйсенбіде) сынып сағаттарын өткізу.
- Кешенді жоспардың орындалуын бақылау мен басшылық жасау білім ұйымдарының бірінші басшыларына жүктелді.
- Орындалған іс-шараларды әлеуметтік желілерде жариялау, #Біртұтас_тәрбие хештегін тегтеу

Ескерту: Біртұтас тәрбие бағдарламасы шеңберінде тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда ұсынылған мақсат, міндеттер мен мазмұнын сақтай отырып, өңірдегі жергілікті ерекшеліктерді ескеру маңызды.

Жоспарды іске асыруға жауапты мемлекеттік органдар:

- ❖ Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі; Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Жоғары білім және ғылым министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрлігі; Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі; Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі;
- ❖ Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі; Қазақстан халқы Ассамблеясы
- ❖ Облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының әкімдіктері.

ҚЫРКҮЙЕК – БІЛІМ АЙЫ

- 1 қыркүйек-Білім күні, сынып сағаттары
- 5 қыркүйек- А.Байтұрсынұлының туған күніне арналған «Тіл тазалығы» тақырыбындағы ишаралар
- Шығыс мұсылмандарының рухани тәлімгері және діни жетекшісі, ақын, ойшыл, ғұлама Қожа Ахмет Ясауидің туғанына 930 жыл
- Қазақ әдебиетінің XX ғасырдағы жарық жұлдыздарының бірі, жазушы, драматург Жазушы Оразхан Бөкейдің туғанына 80 жс

№	Іс-шараның атауы	Құндылық индикаторы	Ұйымдастыру	Аяқталу нысаны	Білім беру ұйымдарымен бірлесіп жұмыс жасайтын мемлекеттік органның атауы және қоғамдық бірлестектер, қауымдастықтар	Жүзеге асырушы жауапты мамандар
ҚҰНДЫЛЫҚТАР: ТАЛАП, АР-ҰЯТ, ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ (ОТАН)						
1	1 қыркүйек - білім күні «Мектеп – мейірім мекені»	- Ұлттық мәдениетті дәріптеу; -Білуге, жаңаны тануға құштар болу;	Салтанатты жиын және «Адалдық сағаттары» 1-11 сыныптар	Білімге ұмтылу, еңбексүйгіштік және Отаншылдық», «Менің сүйікті мектебім», «Менің алғашқы ұстазым» республикалық онлайн акциясы #Bilim_quni хэштегі әлеуметтік желіге жариялау	Камкоршылық кеңесі Ата аналар академиясы Жергілікті басқару органы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші

7	«12-қыркүйек Отбасы күні, «Отбасы-бақыт мекені»	-Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу -Отбасының ортасының абыройын асыру; -Өзінің, отбасының, сыныптың, қоғамның бір мүшесі екенін сезіну.	сынып сағаты отбасылық сайыстар челлендж 1-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары бейнебаян хаттама әлеуметтік желіге жариялау	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Аудандық білім бөлімі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші: ұйымдастырушы-педагог: Сары Еламан	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің жергілікті өкілдері
8	«Ұлы даланың ұлтаралық тілі» мемлекеттік тілді оқытудың озық әдіс-тәсілдерін көрсету ашық тәрбие сабағы («Жеткіншектің жеті жарғысы» жобасы)	-Қазақ тілін қолдану аясын кеңейту; - Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу	Ашық тәрбие сағаттары 10-11 сыныптар	Мемлекеттік тілді оқытудың озық әдіс-тәсілдерін көрсету әлеуметтік желіге жариялау	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Аудандық білім бөлімінің әлеуметтік желі паракшасы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Тіл мамандары	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші, мектеп әкімшілігі психолог
9	«Отбасылық дәстүрлер» («Ғаламтор қауіпсіздігі» жобасы)	-Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу -Отбасының ортасының абыройын асыру; - Өзін, отбасының, сыныптың,	Сыныптан тыс Ата-ана жиналысы 1-11 сыныптар	Сыныптан тыс іс-шараның жоспары, ата-аналар жиналысының хаттамасы	Қамқоршылық кеңесі Ата аналар академиясы ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші, мектеп әкімшілігі психолог	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші, мектеп әкімшілігі психолог

10	Мектеп оқушылары арасында «Ұлы даланың – ұлтаралық тілі» қазақстан халқының тілдері күніне арналған іс-шаралар	Қазақ тілін қолдану аясын кеңейту	Тәрбие сағаттары 1-11 сыныптар	Қазақстан халқының тілдері күніне арналған акциялар, түрлі іс-шаралар әлеуметтік желіге жариялау	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшісі
11	«Адал азамат-әділетті Қазақстан» (Еңбегі адал жас өрен» жобасы)	қоғам игілігі үшін қызмет ету; - Адал еңбекті құрметтеу - уақыт пен қаржыны тиімді жоспарлау 5-9 сыныптар	сынып сағаты	Сынып сағатының жоспары	ҚР Оқу-ағарту министрлігіне қарасты білім беру ұйымдары	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшісі
12	Салауатты өмір салтын насихаттау және нашакорлық пен есірткі бизнесіне қарсы күрес: «Мектеп спорты апталығы», «Спорт ойындары күні» спорттық акция	Білуге, жаңаны тануға құштар болу; - Физикалық белсенді болу; - Салауатты өмір салтын ұстану -Халқына адал қызмет ету	Мектепшілік марафон 1-11 сыныптар	Марафонның жүргізілу тәртібі, анықтама, әлеуметтік желіге жариялау	ҚР Мәдениет және спорт министрлігі Жергілікті спорт мейталмандары ҚР денсаулық сақтау министрлігінің жергілікті өкілдері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшісі, дене шынықтыру пәнінің мұғалімдері ҚББП

ҚАЗАН – АЛАШ АЗАМАТТАРЫН ҰЛЫҚТАУ АЙЫ

- 1 қазан - Қарттар күні
- 5 қазан – Мұғалімдер күні

- Қазақ жазушысы, қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі Спандияр Көбеевтің туғанына 145 жыл
- Алаш жұртының әйгілі перзенті, көрнекті қазақ ақындарының бірі, фольклоршы, ғұлама ғалым Мәшһүр - Жүсіп Көпеевтің туғанына 165 жыл
- Қазақтың көрнекті жазушысы, драматург, публицист, қазақ әдебиетін қалыптастырушылардың бірі Жүсіпбек Аймауытовтың туғанына 135 жыл
- Алаш қозғалысының қайраткері, ақын, қазақ әдебиетінің жарық жұлдызы Мағжан Жұмабаевтың туғанына 130 жыл

№	Іс-шараның атауы	Құндылықтар индикаторы	Ұйымдастыру	Аяқталу нысаны	Білім беру ұйымдарымен бірлесіп жұмыс жасайтын мемлекеттік органның атауы және қоғамдық бірлестектер, қауымдастықтар	Жүзеге асырушы жауапты мамандар
ҚҰНДЫЛЫҚТАР: ТАЛАП, АР-ҰЯТ, ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ (ОТАН)						
1	«Бір отбасы – бір кітап» («Балалар кітапханасы» жобасы) Қазақ жазушысы, қоғам қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі Спандияр Көбеевтің туғанына 145 жыл	-Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту; - Қазақстан мүддесіне қызмет етуге ұмтылу; -Халқына адал қызмет ету Өзін отбасының, сыныптың, мектептің, қоғамның, Отанның бір мүшесі екенін сезіну.	Сынып сағаты 1-11 сыныптар	«Білімге ұмтылу, еңбекеуігіштік және Отаншылдық», «Менің мектебім», «Менің алғашқы ұстазым» республикалық онлайн акциясы #Bilim_quni хэштегі	ҚР Оқу-ағарту министрлігіне қарасты білім беру ұйымдары	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы: Сары Еламан Тіл мамандары:Битемірова Сәуле Мағзұмова Айнұр Құзембай Ғазиза Жұматаева Күлшат Алдиярова Несібелі Кітапханашы

	қатынас орната білу	Сынып сағаты 9-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары бейнебаян суреттер	ҚР Оқу-ағарту министрлігіне қарасты білім беру ұйымдары	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы: Сары Еламан Сынып жетекшілері
2	«Ұлы дала перзентімін» («Еңбегі адал жас өрен» жобасы)	Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу; - Қазақстанның оңтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу; - Сөзіне берік, ісіне адал болу; сыныптар	Сынып сағаты 9-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары бейнебаян суреттер	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы: Сары Еламан Сынып жетекшілері
3	«Жақұты барға жасын түспейді» («Балалар кітапханасы» жобасы) Алаш қозғалысының қайраткері, ақын, қазақ әдебиетінің жарық жұлдызы Мағжан Жұмабаевтың туғанына 130 жыл	Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту; - Қазақстан мүддесіне қызмет етуге ұмтылу; - Ар-ұят, адалдықты жоғары бағалайды; - Сөзіне берік, ісіне жауапкершілік танытады;	Сынып сағаты 5-8 сыныптар	Сынып сағатының жоспары суреттер, анықтама	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана 1-11 сынып жетекшілер Тәлімгер: Каликулова Қарлығаш Кітапхана меңгерушісі
4	«Кідіріс жасап, айналаңа кара. Өткенді сараптап, келер күнді бағамда»	-Қазақстанның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге дайын болу - Шешім	Сыныптан тыс іс-шара, ролдік ойындар 1-4 сыныптар	ҚР ІІМ қарасты жергілікті жол полициясы департаментінің өкілдері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы: Сары Еламан

		қабылдан олу және жауапкершілікті сезіну; - Достарына, сыныптастарына, отбасы мүшелеріне қамқор болу, мейірімділік таныту;				Сынып жетекші, ҚР ІІМ қарасты жергілікті жол полициясы департаментінің өкілдері
5	«Ұстаз! Сіздің алдыңызда» («Оқуға құлштар мектеп» жобасы) Қазақтың көрнекті жазушысы, драматург, публицист, қазақ әдебиетін қалыптастырушылардың бірі Жүсіпбек Аймауытовтың туғанына 135 жыл	-Қоғам игілігі үшін қызмет ету; - Дұрыс қарым-қатынас орната білу; Адал еңбекті құрметтеу;	Сынып сағаты 1-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	Өзін өзі басқару ұйымы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшілер: Мағзұмова Айнұр Кітапханашы: Шералы Мадина
6	Мектеп оқушылары арасында Абайдың «Толық адам» ілімін насихаттау	Дұрыс қарым-қатынас орната білу; Адал еңбекті құрметтеу; - Сөзіне берік, ісіне адал болу; - Халқына адал қызмет ету	Сыныптан тыс іс-шара Әдеби- сазды кеш 9-11 сыныптар	Сыныптан тыс іс-шараның жоспары/кеш сценарийі	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы:Сары Еламан Сынып жетекші, Тіл мамандары: Битемірова Сәуле Мағзұмова Айнұр Күзембай Ғазиза Жұматаева Күлшат Алдиярова Несібелі

					Сынып сағатының жоспары	ҚР Әлілет министрлігінің өкілдері	Кітапханашы
7	«Бес нәрсеге асық бол...» («Жеткіншектің Жеті Жарғысы»)	-Академиялық адалдық қағидатын қолдау; - Адал еңбекті құрметтеу; -Білуге, жаңаны тануға құштар болу; - Қоғам игілігі үшін қызмет ету; - Сыни және креативті ойлау; -Уақыт пен қаржыны тиімді жоспарлау -Білуге, жаңаны тануға құштар болу; -Шешім қабылдай білу және жауапкершілікті сезіну	Сынып сағаты 1-4 сыныптар 5-8 сыныптар			ҚР Әлілет министрлігінің өкілдері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Тәлімгер:Сары Еламан Сынып жетекші
8	Ғылыми жоба жұмыстары мазмұны туралы ақпараттық-танымдық сабақтар ұйымдастыру (жалпы тақырыбын анықтау, мазмұны, жазылу стилі туралы)	-Адал еңбекті құрметтеу - Халқына адал қызмет ету - Білуге, жаңаны тануға құштар болу	Сыныптан тыс іс-шара, 9-11 сыныптар Ата-аналар жиналысы	Жоғары оқу орындарының ғалымдарымен кездесу. Хаттама	ҚР Ғылым және жоғарғы білім министрлігі Жергілікті ғылыми атағы бар тұлғалар	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Сынып жетекші жергілікті әкімдіктер	
9	«Әкем айтқан нақыл сөз...»	-Адал еңбекті құрметтеу - Халқына адал қызмет ету - Білуге, жаңаны тануға құштар болу	Сыныптан тыс іс-шара , дөңгелек үстел 5-11 сыныптар	Сыныптан тыс іс-шараның жоспары/сценарийі	ҚР Денсаулық сақтау министрлігі , «Әкелер кеңесі»	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Сынып жетекшілер Педұйымдастырушы: Сары Еламан	

№	Таланттық дағдылар («Алампор қауыпсыздығы» жобасы)	Қауыпсыздық деңгейі	Сынып сағаты 1-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары, бейнеролик, ашық хат	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана IT маман Сынып жетекші
11	«Адалдық – атадан қалған мұра» ұрпақтар сабақтастығын насихаттау («Еңбегі адал жас өрен» жобасы)	Қауыпсыздық деңгейі Қызмет етуге ыңғайлы; - Ұлттық мұраға ықпалы қарау; Өзін отбасының, сыныптың, мектептің, қоғамның, Отанның бір мүшесі екенін сезіну. Дұрыс қарым-қатынас орната білу	Ата-аналар жиналысы «Тектілік психологиясы» баяндама 9-11 сыныптар	Ата-аналар жиналысының жоспары, баяндама хаттама	Ата аналар академиясы Ардагерлер кеңесі Ауыл билері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Педұйымдастырушы: Сары Еламан Сынып жетекші
12	«Өнегелі өмір» эссе («Жеткіншектің жеті жарғысы» жобасы) Алаш жұртының әйгілі перзенті, көрнекті қазақ ақындарының бірі, фольклоршы, ғұлама ғалым Мәшһүр - Жүсіп Көпесовтің туғанына 165 жыл	Қауыпсыздық деңгейі Қызмет етуге ыңғайлы; - Ұлттық мұраға ықпалы қарау - Адал еңбекті құрметтеу;	Сынып сағаты Эссе жазу 10-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары, Анықтама Эссе қорытындысын жариялау	Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрлігінің өкілдері, ақын, жазушылар	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Тіл мамандары Сынып жетекші
13	«Денсаулықтың 6 шарты – таза ауа, дұрыс тамақтану, қозғалыс, тыныш ұйқы, көтеріңкі	Қауыпсыздық деңгейі - Білу, жаңаны тануға құштар болу; - Физикалық	«Ашық есік» күні Ата-аналар	Сыныптан тыс іс-шараның жоспары/сценарий, хаттама	ҚР Мәдениет және спорт министрлігі, Денсаулық сақтау	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы:

коніл-күн, күнзелсеке түспеу»	өскенді оолу; - Салауатты өмір салтын ұстану -Халқына адал қызмет ету	1-11 сыныптар	министрлігінің жергілікті өкілдері	Сары Еламан Педагог психолог: Халтаев Талғат Сынып жетекші Мектеп медбикесі
14 «Қоғамға қызмет ет» Волонтерлік қозғалыс, қайырымдылық акциялары, әлеуметтік бағдарланған флешмобтар мен челленджер өткізу	Халқына адал қызмет ету - Адал еңбекті құрметтеу Сыни және креативті ойлау -Жеке және командамен жұмыс істей білу;	Сыныптан тыс іс-шара 8-11 сыныптар	Әлеуметтік бағдарланған флешмобтар мен челленджер	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің өкілдері Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Тәлімгер: Каликулова Қарлығаш Әлеуметтік педагог: Жолдасбекова Айжамал

ҚАРАША – ПОЭЗИЯ АЙЫ

- 15 қараша - Ұлттық валюта күні
- Күзгі демалыс

№	Іс-шараның атауы	Құндылықтар индикаторы	Ұйымдастыру түрі	Аяқталуына	Білім беру ұйымдарымен бірлесіп жұмыс жасайтын мемлекеттік органның атауы және қоғамдық бірлестектер, қауымдастықтар	Жүзеге асырушы жауапты мамандар
ҚҰНДЫЛЫҚТАР: ТАЛАП, АР-ҰЯТ, ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ (ОТАН)						
1.	«Өкете-ізет, анаға – құрмет» («Еңбегі адал жасарен» жобасы)	Қазақстанның оңтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу Достарына, сыныпт астарына отбасы мүшелеріне камкор	Сыныпсағаты 1-4 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі «Әжелер алқасы» «Әкелер мектебі»	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Пед ұйымдастырушы: Сары Еламан Сынып жетекші

		болу, мейірімділік таныту Дұрыс қарым - қатынас орната білу	Сыныпсағаты 5-9 сыныптар	Сынып сағатының жоспары, жекелеген өнертапқыштар таныстырылымы, бейнебаяны	Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Қасіби бағдарлаушы: Жораева Ұлдана
2.	«Ұлы дала перзентімін» («Еңбегі адал жасөрен» жобасы)	Қоғам игілігі үшін қызмет ету Адал еңбекті құрметтеу Физикалық белсенді болу	Сыныпсағаты 5-9 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Қасіби бағдарлаушы: Жораева Ұлдана
3.	«Жақұты барға жасын түспейді» («Балалар кітапханасы» жобасы)	Қазақстанның оңтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу Халқына адал қызмет ету Дұрыс қарым - қатынас орната білу	Сыныпсағаты 10-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Кітапхана меңгерушісі Педұйымдастырушы: Сары Еламан
4.	«Мейірімділік жеруені» форумы	Қазақстанның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге дайын болу Достарына, сыныптастарына, отбасы мүшелеріне қамқор болу, мейірімділік таныту Дұрыс қарым-қатынас орната білу	10-11 сыныптардың ата аналармен, кәсіпкерлермен біріккен форумы	«Қоржын» қайырымдылық акциясы аясында үлес қосқан меценаттар мен демеушілерді марапаттау	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Әлеуметтік педагог: Жолдасбекова Айжамал

6. «Еңбегі адал жас орен» жобасы)	Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу Озын отбасының, сыныптың, мектептің, Отанның бірмүшесі екенін сезіну Дұрыс қарым-қатынас орната білу	Сыныпсағаты 1-4 сыныптар5-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшіі Кәсіби бағдарлаушы: Жораева Ұлдана
6. «Ассамблеясы жастары» жетекшілерінің мектептің өзін-өзі басқару өкілдерімен «Бейбітшілік пен келісім сабақтары» форматында мотивациялық кездесулер өткізу («Еңбегі адал жас орен» жобасы)	Қазақстанның оңтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу Халқына адал қызмет ету Дұрыс қарым - қатынас орната білу	Тәрбие сағаты 5-8 сыныптар	Командалық жұмыс, Тимбилдинг	Қазақстан халқы Ассамблеясының өкілдері Ата аналар академиясы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшіі Педұйымдастырушы: Сары Еламан Педагог психолог: Халтаев Талғат
7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымды қалыптастыруға бағытталған «Саналы ұрпақ» және «Адал ұрпақ» клубтарымен таныстыру («Жеткіншектің жеті жасарғысы» жобасы)	Қазақстанның оңтайлы имиджін қалыптастыруға белсенді үлес қосу Академиялық адалдық қағидатын қолдау Дұрыс қарым-қатынас орната білу	7-11 сыныптар, педагогтер	Тәрбие сағатының сценарий, жекелетен оқушылардың таныстырылымы, бейнебаян	ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшілер Педұйымдастырушы: Сары Еламан Тәлімгер: Каликулова Қарлығаш

8. Су мен электр энергиясын үнемдеуге бағытталған «Үнемділік инноваторы» («Еңбекіңдегі жас өркен» жобасы)	Ұлттық мұраға ұжымды қарау Академиялық адалдық қағидатын қолдау Уақыт пен қаржыны тиімді жоспарлау	11 сыныптар	Сынып сағатының 5- жоспары, бейнебаян	ҚР Төтенше жағдайлар министрлігі мен Экология министрлігінің өкілдері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшілер Кәсіби бағдарлаушы: Жораева Ұлдана Биология пәнінің мұғалімі: Байжигитова Құндыз
9. «Отбасылық дәстүрлер» отбасықұндылықтарын насихаттау, отбасықұныне арналған жарнамалық акциялар, түрлі іс-шаралар, әлеуметтік медиа челленждерді ұйымдастыру («Галамтор қауіпсіздігі» жобасы)	Ұлттық мәдениетті дәріптеу Өзін отбасының, сыныптың, мектептің, қоғамның, Отанның бірмүшесі екенін сезіну Дұрыс қарым-қатынас орнату	Ата-аналар жиналысы «Ашық есік» күні 1-4 сыныптар 5-9 сыныптар	Ата-аналардың жиналысының хаттамасы, көрме фотозәкспозиция	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің өкілдері Қамқоршылық кеңесі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекшілер Әлеуметтік педагог: Жолдасбекова Айжамал Тәлімгер: Каликулова Қарлығаш
10. «Жас Сарбаз» қозғалысының тәрбиеленушілері арасында әскери-патриоттық әндер фестивалі	Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға атсалысу Өзін отбасының, сыныптың, мектептің, қоғамның, Отанның бірмүшесі екенін сезіну Физикалық белсенді болу	9-11 Сыныптар арасында спорттық патриоттық байқау	Әскери-патриоттық әндер байқауын ұйымдастыру (1 кезең)	ҚР Қорғаныс министрлігі ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрлігі	Педагог-ұйымдастырушы педагог: Сары Еламан «Жас Сарбаз» қозғалысының аймақтық филиал төрағалары АӘД жетекшісі: Талипов Талап Музыка пәнінің мұғалімі:

12	«Бабалар салған ізімен...» айтысын өткізу («Төрт тоқсанға төрт шара» жобасы)	Қоғам игілігі үшін қызмет ету Адал еңбекті құрметтеу Білуге, жананы тануға құштар болу	Тәрбие сағаты Әссе жазу 10-11 сыныптар	Тәрбие сағатының жоспары/ сценарий, әссе қорытындысы	Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Сынып жетекшісі Қазақ тілі пәні мұғалімдері: Битемірова Сәуле Мағзұмова Айнұр
13	«Әлемді бағындырған жерлесіміз» «Ұлттық мектептегі»	Қоғам игілігі үшін қызмет ету Адал еңбекті құрметтеу Физикалық белсенді болу	Мектептің ішкі істері айтыс	Республикалық мәдени-ағартушылық жобасын ұйымдастыру және өткізу Жеңімпаздарды аяудау және кезеңіне қатыстыру	ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі, ҚР Мәдениет және спорт министрлігі Мәдениет үйінің меңгерушісі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Сынып жетекшісі Музыка пәнінің мұғалімі: Байзақов Оразәлі
			Эстафеталық спорттық ойындар 8-11 сынып командалары	«Мектеп спортының үздігі» кубогымен марапаттау	ҚР Мәдениет және спорт министрлігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гүлдана Сынып жетекшісі Дене шынықтыру мұғалімдері: Ағыбаев Ыхтияр Алдеев Талғат

14	«Тотықұмалақ-дау» «Ұлттық мектептің жобасы»	Қоғам игілігі үшін қызмет ету Адал еңбекті құрметтеу «Физикалық белсенді болу	Жарыс 1-6 сыныптар	«Мектеп спорттың үздігі» жоғарыайырым белгісін енгізу	ҚР Мәдениет және спорт министрілігі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші Дене шынықтыру пәні мұғалімдері: Ағыбаев Ыхтияр Алеев Талғат
----	--	--	--------------------------	--	---	---

ЖЕЛТОҚСАН – «ҚАЗАҚСТАН - ҰЛЫ ДАЛА ЕЛ»

➤ 16-17 желтоқсан-Тәуелсіздіктің 32 жылдығы

№	Іс-шараның атауы	Құндылықтар индикаторы	Ұйымдастыру түрі	Аяқталу нысаны	Білім беру ұйымдарымен бірлесіп жұмыс жасайтын мемлекеттік органның атауы және қоғамдық бірлестектер, қауымдастықтар	Жүзеге асырушы жауапты мамандар
ҚҰНДЫЛЫҚТАР: ТАЛАП, АР-ҰЯТ, ҰЛТТЫҚ МҮДДЕ (ОТАН)						
1.	«Тарих пен тіл тамырлас» («Жеткіншектің Жеті жарғысы» жобасы)	Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту Білуге, жананы тануға құлтар болу Халқына адал қызмет ету	Сынып сағаты 1-11 сыныптар	Сынып сағатының жоспары	ҚР Оқу-ағарту министрілігіне қарасты білім беру ұйымдары	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Мағзұмова Гулдана Сынып жетекші: 6-сынып жетекшісі: Байжигитова Құндыз